

Instanța de fond: Judecătoria Drochia, sediul Central – I. Rusu

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – A. Toderaș, E. Bejenaru, A. Gheorghies

DECIZIE

30 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând recursul depus de către Iurie Grecu,

în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de către Iurie Grecu împotriva consilierului local al s. Ciuciulea, r-nul Glodeni Nicolae Lefter, secretarului interimar al Consiliului local Vera Boghiu, Primarului s. Ciuciulea Ilie Calistru și Primăriei s. Ciuciulea, r-nul Glodeni privind constatarea nulității răspunsurilor, constatarea faptului îngrădirii accesului la informație, sancționarea pârâților și repararea prejudiciului moral cauzat,

împotriva deciziei din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a casat hotărârea din 08 octombrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central cu emiterea unei noi decizii privind declararea acțiunii inadmisibile,

c o n s t a t ă:

La 10 martie 2020 Iurie Grecu a depus cerere de chemare în judecată împotriva consilierului local al s. Ciuciulea, r-nul Glodeni Nicolae Lefter, secretarului interimar al Consiliului local Vera Boghiu, Primarului s. Ciuciulea Ilie Calistru și Primăriei s. Ciuciulea, r-nul Glodeni privind constatarea nulității răspunsurilor, constatarea faptului îngrădirii accesului la informație, sancționarea pârâților și repararea prejudiciului moral cauzat.

În motivarea acțiunii Iurie Grecu a relatat că la 20 februarie 2020 a adresat consilierului local al s. Ciuciulea, r-nul Glodeni Nicolae Lefter cererea nr.54, prin care a solicitat să fie informat câți bani publici din bugetul local al Primăriei s. Ciuciulea, r-nul Glodeni s-au cheltuit pentru renovarea porțiunii de trotuar de la Primăria s. Ciuciulea până la piața agricolă din sat.

La 04 martie 2020 a primit răspunsul semnat de Primarul s. Ciuciulea, r-nul Glodeni și secretarul interimar al Consiliului local s. Ciuciulea, r-nul Glodeni nr.110.

Subsecvent, reclamantul a indicat că odată cu răspunsul semnat de Primarul s. Ciuciulea, r-nul Glodeni și secretarul interimar al Consiliului local s. Ciuciulea, r-nul Glodeni nr.110, a recepționat și răspunsul consilierului local al s. Ciuciulea, r-nul Glodeni Nicolae Lefter nr.65 din 02 martie 2020, cu care însă nu este de

acord, deoarece în aceste răspunsuri nu se regăsesc informațiile solicitate prin cererea nr.54 din 20 februarie 2020.

Astfel, reclamantul consideră că răspunsurile sunt vădit neîntemeiate și duc în eroare solicitantul de informație. Mai mult, răspunsurile sunt pur formale, după formă și conținut, fiind lovite de nulitate și afectate de viciu constituțional.

În susținerea pretenției privind repararea prejudiciului moral Iurie Grecu a indicat că prin acțiunile și inacțiunile pârâților i s-a îngrădit dreptul la informațiile de interes public solicitate, astfel pricinuindu-i suferințe morale, totodată fiindu-i lezată onoarea și demnitatea în calitate de cetățean al Republicii Moldova, care trebuie să beneficieze de drepturile garantate de Constituția Republicii Moldova și alte Legi.

Iurie Grecu a solicitat constatarea nulității răspunsurilor nr.65 din 02 martie 2020 și nr.110 din 04 martie 2020; constatarea recunoașterii dreptului vătămat –dreptul la informație, sancționarea pârâților potrivit art.24 al Legii privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000 și repararea din contul acestora, în mod solidar a prejudiciului moral în sumă de 4000 de lei.

Prin hotărârea din 08 octombrie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Central acțiunea înaintată de către Iurie Grecu s-a respins ca neîntemeiată. (f.d.62)

La 20 octombrie 2020, în interiorul termenului prevăzut de art. 232 Codul administrativ, Iurie Grecu a depus apel, iar la 28 octombrie 2020 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 08 octombrie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Central solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi decizii privind constatarea recunoașterii dreptului vătămat – dreptul la informație, sancționarea pârâților potrivit art.24 al Legii privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000 și repararea din contul acestora, în mod solidar a prejudiciului moral în sumă de 4000 de lei. (f.d.59, 60-61)

Curtea de Apel Bălți prin decizia din data de 16 martie 2021 a casat hotărârea din 08 octombrie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Central și a emis o nouă decizie, prin care a declarat acțiunea reclamantului Iurie Grecu inadmisibilă (f.d. 111, 121-129).

La 14 aprilie 2021 Iurie Grecu a depus recurs împotriva deciziei din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii, prin care să se constate recunoașterea dreptului pretins vătămat - dreptul privind accesul la informație și repararea în mod solidar din contul pârâților a prejudiciului moral cauzat în sumă de 8000 de lei (f.d.118-120).

În motivarea recursului Iurie Grecu a indicat că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel privind netemeinicia hotărârii instanței de fond. Totodată, declarând acțiunea inadmisibilă, instanța de apel i-a încălcat dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO.

Recurentul a menționat că decizia instanței de apel a fost emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material, motiv pentru care urmează a fi casată.

La 05 mai 2021 în adresa consilierului local al s. Ciuciulea, r-nul Glodeni Nicolae Lefter, secretarului interimar al Consiliului local al s. Ciuciulea, r-nul Glodeni Vera Boghiu, Primarului și Primăriei s. Ciuciulea r-nul Glodeni, prin intermediul oficiului poștal, a fost expediată copia recursului depus de Iurie Grecu, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Deși intimații au recepționat copia recursului lui Iurie Grecu, aceștia nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 16 martie 2021.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Iurie Grecu s-a conformat prevederilor art. 245 Cod administrativ și a depus în termen recursul la 14 aprilie 2021.

Prin încheierea din 02 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus de Iurie Grecu a fost numit pentru examinare în complet de 5 judecători.

Conform articolului 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

În speță, completul specializat nu a considerat oportun de a cita participanții la proces și reprezentanții acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului au fost expuse cu suficientă claritate.

Verificând argumentele invocate în recurs pe baza materialelor din dosar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

Articolul 248 din Codul administrativ stipulează la alin. (1), lit. d) că, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă decizie prin care casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

În interpretarea art. 244, alin. (2) coroborat cu art. 231, alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, în corespundere cu art. 22 și art. 219, alin. (1) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal administrate, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

În conformitate cu prevederile art. 194 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept. În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Recapitulând esența litigiului în scopul verificării aplicării corecte a dreptului material și procedural, instanța de recurs reține starea de fapt constatată de instanțe și confirmată de părți.

Astfel, probatoriul acumulat în materialele dosarului atestă că la 20 februarie 2020 Iurie Grecu s-a adresat către consilierul local Nicolae Lefter cu cererea nr.54, prin care a solicitat să fie informat câți bani publici din bugetul local al Primăriei sat. Ciuciulea, r-nul Glodeni s-au cheltuit pentru renovarea porțiunii de trotuar de la Primăria s. Ciuciulea, r-nul Glodeni până la piața agricolă din sat (f.d. 6).

Prin scrisoarea nr.65 din 02 martie 2020, consilierul local al s. Ciuciulea, r-nul Glodeni Nicolae Lefter a remis în adresa Primarului s. Ciuciulea, r-nul Glodeni Ilie Calistru cererea nr.54 din 20 februarie 2020 depusă de Iurie Grecu, menționând că în conformitate cu prevederile Legii nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, nu este subiect al Legii nominalizate și nu poate avea obligațiuni în sensul legii față de persoanele fizice și juridice (f.d.8).

Prin notificarea nr.110 din 04 martie 2020, semnată de Primarul s. Ciuciulea, r-nul Glodeni Ilie Calistru și secretarul interimar al Consiliului local al s. Ciuciulea Vera Boghiu, lui Iurie Grecu i s-a acordat un termen de 5 zile calendaristice pentru înlăturarea neajunsului și motivarea în scris a obiectului cererii, înregistrată la Primăria s. Ciuciulea, r-nul Glodeni cu nr.54 la 20 februarie 2020.

Nefiind de acord cu răspunsul primit la cererea din 20 februarie 2020, Iurie Grecu s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune, prin care a solicitat constatarea nulității răspunsurilor nr.110 din 04 martie 2020 și nr.65 din 02 martie 2020, constatarea recunoașterii dreptului vătămat privind accesul la informație, sancționarea pârâților conform prevederilor art.24 din Legea privind accesul a informație și repararea în mod solidar din contul acestora a prejudiciului moral.

Judecătoria Drochia, sediul Central, prin hotărârea din data de 08 octombrie 2020 a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de către Iurie Grecu. (f.d. 49-53)

Instanța de fond în temeiul Codului administrativ și al Legii nr. 982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informație a concluzionat că autoritatea pârâtă l-a informat pe Iurie Grecu despre necesitatea prezentării motivării obiectului acesteia, iar Iurie Grecu în termenul acordat de autoritatea pârâtă nu a înlăturat neajunsurile.

Cu referire la pretenția privind repararea prejudiciului moral instanța de fond a menționat că aceasta este neîntemeiată, deoarece lipsește justificarea necesității lui Iurie Grecu de a obține informația solicitată, lipsește motivarea impactului adus persoanei în legătură cu neprezentarea informației.

Curtea de Apel Bălți prin decizia din data de 16 martie 2021 a casat hotărârea din 08 octombrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central și a emis o nouă decizie, prin care a declarat acțiunea inadmisibilă. (f.d. 121-129)

Instanța de apel a menționat că acțiunea îndreptată împotriva consilierului local Nicolae Lefter, secretarului interimar al Consiliului local Vera Boghiu este inadmisibilă, deoarece persoanele respective în temeiul art. 5, 7, 8, 17, 20, art. 189, alin. (1)-(3) din Codul administrativ nu întrunesc calitatea de autoritate publică, respectiv acțiunea în contencios administrativ nu poate fi înaintată împotriva acestora.

Referitor la acțiunea îndreptată împotriva Primarului s. Ciuciulea Ilie Calistru și Primăriei s. Ciuciulea, r-nul Glodeni privind anularea răspunsului, recunoașterea dreptului vătămat de acces la informații, sancționarea pârâților și repararea prejudiciului, instanța de apel a menționat că Primarul s. Ciuciulea Ilie Calistru, prin răspunsul nr.110 din 04 martie 2020 nu s-au expus asupra fondului petiției,

dar a constatat că aceasta nu conține elementele unei petiții, indicând reclamantului dreptul de a înlătura neajunsurile. Respectiv, prin emiterea de către Primarul s. Ciuciulea Ilie Calistru a răspunsului nr.110 din 20 februarie 2020, reclamantului nu i se încalcă un drept, ultimul având posibilitatea de a înlătura neajunsurile, după care autoritatea să se expună în fond asupra petiției.

Concluzionând, instanța de apel a constatat inadmisibilitatea acțiunii, în baza prevederilor art. 207 alin. (1) și alin. (2), lit. e) Cod administrativ, deoarece răspunsul contestat nu poate fi obiect al acțiunii în contencios administrativ, prin emiterea acestuia nefiind încălcat un drept al reclamantului. Or, soluția din act/răspuns nu este una pe fond, care ar putea afecta un drept al reclamantului, dar de procedură, stabilită de lege.

Finalmente, instanța de apel a concluzionat că și pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral este inadmisibilă, or, Iurie Grecu în prealabil nu a înaintat această pretenție autorității pârâte.

Iar, în privința pretenției reclamantului privind sancționarea pârâților potrivit art.24 al Legii privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000, instanța ierarhic inferioară a reținut că și aceasta urmează a fi declarată inadmisibilă, deoarece este subsecventă pretenției privind anularea răspunsurilor și recunoașterea încălcării dreptului la informație. Mai mult, reclamantul nu a indicat care anume sancțiune urmează a fi aplicată pârâților de către instanța de contencios administrativ, dar a solicitat doar repararea prejudiciului moral, care la fel este prevăzut de art.24 al Legii nominalizate.

În speță, ambele instanțe au constatat că Iurie Grecu a solicitat o informație și că aplicabilă speței este Legea nr. 982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informație.

Totodată, instanțele au confundat dreptul cetățeanului la acces la informație, stabilit în Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000, cu dreptul cetățeanului la petiționare, care este reglementat de Codul administrativ și Legea cu privire la petiționare nr. 190 din 19 iulie 1994.

În sensul art. 10 din Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000 persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație. Dreptul persoanei de a avea acces la informații, inclusiv la informațiile cu caracter personal, nu poate fi îngădit decât în condițiile legii. Orice persoană care solicită acces la informații în conformitate cu prezenta lege este absolvită de obligația de a-și justifica interesul pentru informațiile solicitate.

Din sensul legii rezultă că solicitantul nu trebuie să-și justifice, în nici un fel, cererea. Informațiile de interes public pot fi solicitate și numai din „simpla curiozitate”, întrucât accesul la astfel de informații este liber, ceea ce presupune că ele se află la dispoziția tuturor.

Totodată, instanța de recurs notează că solicitantul de informații va oferi, în cadrul cererii scrise, detalii suficiente și concludente pentru identificarea informației solicitate. Această obligație nu include necesitatea specificării titlului și/sau numărului de identificare al documentului, în care este inserată informația respectivă. Astfel, este ilegal refuzul de înregistrare a cererii sau de furnizare a informației după înregistrarea cererii motivat pe neindicarea în cerere a elementelor menționate. Suficiența și concludența detaliilor oferite de către solicitant trebuie să permită furnizorului informației posibilitatea de a identifica ca acționând cu diligență, informația solicitată. Insuficiența și neconcludența detaliilor

indicate în cerere nu poate constitui un motiv de refuz în înregistrarea cererii, dar poate constitui un temei de refuz în furnizarea informației, deoarece informația este nedeterminabilă.

Din speță rezultă că Iurie Grecu, prin cererea depusă a solicitat o informație de interes public privind utilizarea banilor publici de către Primăria s. Ciuciulea, r-nul Glodeni pentru renovarea porțiunii de trotuar de la Primăria s. Ciuciulea, r-nul Glodeni până la piața agricolă din sat.

Informație de interes public este acea informație care privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice, indiferent de suportul, forma sau de modul de exprimare a informației. Orice informații care se referă la/sau rezultă din activitățile unei instituții sau autorități publice, ori ale unei regii autonome care utilizează bani publici în sensul Legii, constituie informație oficială, care urmează a fi furnizată solicitanților.

La caz, cererea privind accesul la informații depusă de către Iurie Grecu a fost adresată către un consilier local și anume lui Nicolae Lefter.

În conformitate cu art.3 din Legea privind statutul alesului local nr. 768-XIV din 02 februarie 2000, în unitatea administrativ-teritorială respectivă, alesul local este persoană oficială, el fiind reprezentantul autorității deliberative sau executive din administrația publică locală. În exercitarea mandatului, alesul local este în serviciul colectivității respective.

Conform art. 20 din Legea nr. 768-XIV din 02 februarie 2000, alesul local examinează, în modul stabilit de legislație, petițiile care îi sunt adresate, ia măsuri pentru soluționarea lor, primește în audiență cetățeni și conducătorii persoanelor juridice. Alesul local primește în audiență cetățenii în sediul autorității administrației publice locale. Asigurarea condițiilor pentru desfășurarea normală a audienței revine secretarului consiliului local.

Astfel, cererea cu privire la acces la informație a fost adresată unui exponent al puterii locale, motiv pentru care cererea lui Iurie Grecu a fost înregistrată în Registrul Primăriei s. Ciuciulea, r-nul Glodeni, fiindu-i atribuit număr de intrare 54. (f.d. 6)

La cererea depusă de către Iurie Grecu a urmat răspunsul nr.110 din 04 martie 2020, semnat de Primarul s. Ciuciulea, r-nul Glodeni Ilie Calistru și secretarul interimar al Consiliului local Vera Boghiu, prin care i s-a solicitat lui Iurie Grecu să-și justifice cererea privind accesul la informații. (f.d.7)

Deci, răspunsul nr.110 din 04 martie 2020, este semnat de doi exponenți ai autorității publice locale și anume de Primarul s. Ciuciulea, r-nul Glodeni Ilie Calistru și secretarul interimar al Consiliului local Vera Boghiu.

Conform art. 37, alin. (1) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din data de 28 decembrie 2006 secretarul consiliului local este și secretar al satului (comunei), orașului (municipiului).

Atribuțiile de serviciu ale secretarului sunt indicate la art. 39, alin. (1) din Legea nr. 436-XVI din data de 28 decembrie 2006. Astfel, secretarul îndeplinește, sub autoritatea primarului mai multe atribuții, printre care:

- participă la ședințele consiliului local;
- avizează proiectele de decizii ale consiliului local și contrasemnează deciziile;
- asigură buna funcționare a primăriei;
- asigură efectuarea lucrărilor de secretariat;

- pregătește materialele pe marginea problemelor supuse dezbaterii în consiliul local;
- comunică și remite, în termen de 5 zile, dacă legea nu prevede altfel, autorităților și persoanelor interesate actele emise de consiliul local sau de primar;
- asigură consultarea publică a proiectelor de decizii ale consiliului local și de dispoziții normative ale primarului, informarea publicului referitor la deciziile adoptate și la dispozițiile emise;
- primește, distribuie și întreține corespondența;
- eliberează extrase sau copii de pe orice act din arhiva consiliului local, în afara celor care conțin informații secrete, stabilite potrivit legii, precum și extrase și copii de pe actele de stare civilă;
- păstrează și aplică, după caz, sigiliul;
- acordă ajutor consilierilor și comisiilor consiliului local;
- administrează sediul primăriei și bunurile ei;
- eliberează certificate de proprietate privată ce confirmă dreptul de proprietate asupra cotelor-părți valorice din patrimoniul fostelor întreprinderi agricole, în baza anexelor la procesul-verbal al comisiei de privatizare a bunurilor întreprinderilor agricole, conform modelului aprobat de Ministerul Economiei și Infrastructurii;
- legalizează semnăturile de pe documente, legalizează copiile de pe documente și ale extraselor din ele.

Totodată, conform art. 1 al Legii enunțate, în sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni: *primar* - autoritate reprezentativă a populației unității administrativ-teritoriale și executivă a consiliului local, aleasă prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

Conform art. 5 alin.(1) al Legii nominalizate, autoritățile administrației publice locale prin care se realizează autonomia locală în sate (comune), orașe (municipii) sînt consiliile locale, ca autorități deliberative, și primarii, ca autorități executive.

Iar, conform art. 29 alin.(1) lit. a)-y) și alin. (2) al aceleiași Legi, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuții de bază: asigură executarea deciziilor consiliului local; încheie, în baza deciziei consiliului local și în condițiile legii, acte juridice de administrare sau de dispoziție privind bunurile domeniului public sau privat al satului (comunei), orașului (municipiului) respectiv; încheie, în baza deciziei consiliului local și în condițiile legii, acorduri de cooperare cu alte autorități ale administrației publice locale, precum și contracte de achiziție, în vederea desfășurării activității de audit intern; propune, în condițiile legii, organigrama și statele primăriei, schema de salarizare a personalului acesteia și le supune aprobării consiliului local; numește, stabilește atribuțiile și încetează raporturile de serviciu sau de muncă cu șefii de subdiviziuni, de servicii, de întreprinderi municipale din subordinea autorității administrației publice locale respective, personalul primăriei, conduce și controlează activitatea acestora, contribuie la formarea și reciclarea profesională; stabilește atribuțiile viceprimarului (viceprimarilor); asigură elaborarea proiectului de buget al unității administrativ-teritoriale respective, întocmirea rapoartelor periodice și anuale privind executarea bugetului și le prezintă spre aprobare consiliului local; exercită funcția de administrator al bugetului local, asigurînd gestionarea resurselor bugetare, administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei

guvernări și efectuarea cheltuielilor conform alocațiilor bugetare aprobate, informînd consiliul local despre situația existentă; răspunde de inventarierea și administrarea bunurilor domeniului public și celui privat ale satului (comunei), orașului (municipiului), în limitele competenței sale; exercită, în condițiile legii, supravegherea activităților din târguri, piețe, oboare, parcuri, spații verzi, locuri de distracție și agrement și ia măsuri operative pentru buna lor funcționare; contribuie, în condițiile legii, la protejarea patrimoniului cultural imobil (monumente arheologice, monumente de istorie și cultură), a patrimoniului cultural imaterial și mobil, a monumentelor de for public, a rezervațiilor culturale și naturale, situate pe teritoriul administrat; propune consiliului local schema de organizare și condițiile de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, ia măsuri pentru buna funcționare a serviciilor respective de gospodărie comunală; organizează, în limita resurselor disponibile, studii privind tipurile de servicii sociale necesare comunității, elaborează și propune spre aprobare consiliului local, conform necesităților stabilite, programe de dezvoltare a serviciilor sociale; conduce, coordonează și controlează activitatea serviciilor publice locale, asigură funcționarea serviciului stare civilă, contribuie la realizarea măsurilor de asistență socială și ajutor social; asigură elaborarea studiilor de fezabilitate și propune spre aprobare listele bunurilor și serviciilor de interes public local pentru realizarea proiectelor de parteneriat public-privat; asigură monitorizarea și controlul realizării proiectelor de parteneriat public-privat în care autoritatea administrației publice locale participă în calitate de partener public; eliberează autorizațiile prevăzute de lege; asigură securitatea traficului rutier și pietonal prin organizarea circulației transportului, prin întreținerea drumurilor, podurilor și instalarea semnelor rutiere în raza teritoriului administrat; asigură înregistrarea și evidența troleibuzelor, a ciclomotoarelor, a mașinilor și a utilajelor autopropulsate utilizate la lucrările de construcții sau agricole, care nu se supun înmatriculării, precum și a vehiculelor cu tracțiune animală, în corespundere cu regulamentul-tip aprobat de Guvern; asigură repartizarea fondului locativ și controlul asupra întreținerii și gestionării acestuia în unitatea administrativ-teritorială respectivă; desemnează agentul constatator în condițiile Codului contravențional; reprezintă colectivitatea locală în relațiile cu alte autorități publice, persoane fizice sau juridice din țară sau din străinătate, precum și în instanțele judecătorești, în condițiile legii; semnează actele și contractele încheiate în numele colectivității locale, cu excepțiile prevăzute de lege; asigură executarea deciziilor consiliului local în vederea implementării politicii de asigurare a egalității de șanse între femei și bărbați în localitate, colaborează în acest scop cu instituții statale și organizații necomerciale și internaționale; coordonează activitatea unității gender din cadrul primăriei; examinează plîngerile persoanelor care se consideră victime ale discriminării; contribuie la educarea și sensibilizarea populației cu privire la eliminarea discriminării; prezintă consiliului local, anual și ori de cîte ori este necesar, rapoarte cu privire la situația social-economică a satului (comunei), orașului (municipiului); exercită atribuțiile de autoritate tutelară locală în condițiile legii; coordonează activitatea de asistență socială privind copiii, persoanele în etate, persoanele cu dizabilități, familiile cu mulți copii, familiile afectate de violență intrafamilială, alte categorii de persoane socialmente vulnerabile, sprijină activitatea asociațiilor obștești de utilitate publică din teritoriul satului (comunei), orașului (municipiului); asigură elaborarea și avizarea, în condițiile legii, a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului, o supune procedurii de

evaluare strategică de mediu în conformitate cu Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu și o prezintă spre aprobare consiliului local; constată încălcările legislației în vigoare comise de persoane fizice și juridice în teritoriul administrat, ia măsuri pentru înlăturarea sau curmarea acestora și, după caz, sesizează organele de drept, acestea fiind obligate să reacționeze cu promptitudine, în condițiile legii, la solicitările primarului; ia măsuri de interzicere sau de suspendare a spectacolelor, reprezentațiilor sau altor manifestări publice care contravin ordinii de drept sau bunelor moravuri, care atentează la ordinea și liniștea publică; propune consiliului local consultarea populației prin referendum în probleme locale de interes deosebit, ia măsuri pentru organizarea acestor consultări; ia, în comun cu autoritățile centrale de specialitate și cu serviciile publice desconcentrate ale acestora, măsuri de prevenire și diminuare a consecințelor calamităților naturale, catastrofelor, incendiilor, epidemiilor, epifitotiilor și epizootiilor și, în acest scop, dispune, cu titlu executoriu, mobilizarea, după caz, a populației, agenților economici și instituțiilor publice din localitate; sprijină colaborarea cu localități din alte țări, contribuie la extinderea cooperării și a legăturilor directe cu acestea.

Primarul, în calitatea sa de autoritate publică locală executivă, exercită și alte atribuții prevăzute de legislația în vigoare sau încredințate de consiliul local.

Fiindcă răspunsul nr.110 din 04 martie 2020, este semnat de doi exponenți ai autorității publice locale și anume de Primarul s. Ciuciulea, r-nul Glodeni Ilie Calistru și secretarul interimar al Consiliului local Vera Boghiu, în plus pe documentul semnat de acești doi reprezentanți ai autorității publice locale a fost aplicat sigiliul Primăriei s. Ciuciulea, se poate concluziona că acest răspuns emană de la autoritatea publică Primăria s. Ciuciulea, care și-a asumat obligația de a examina cererea lui Iurie Grecu.

Articolul 15, alin. (1)- (2) din Legea nr. 982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informație stipulează că cererile scrise cu privire la accesul la informație vor fi înregistrate în conformitate cu legislația cu privire la registre și petiționare. Cererile respective vor fi examinate și satisfăcute de funcționarii publici responsabili de furnizarea informațiilor.

Potrivit art. 189, alin. (2) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere. Anume pe acest motiv a fost înaintată prezenta acțiune în instanța de judecată.

În concluzie instanța de recurs menționează că nici una din prevederile legale enunțate nu condiționează inadmisibilitatea acțiunii depuse de către Iurie Grecu și sînt eronate concluziile instanței de apel precum că Primarul s. Ciuciulea Ilie Calistru, prin răspunsul nr.110 din 04 martie 2020 nu s-a expus asupra fondului petiției, dar a constatat că aceasta nu conține elementele unei petiții, indicând reclamantului dreptul de a înlătura neajunsurile. Respectiv, prin emiterea de către Primarul s. Ciuciulea Ilie Calistru a răspunsului nr.110 din 04 martie 2020, reclamantului nu i se încalcă un drept, ultimul avînd posibilitatea de a înlătura neajunsurile, după care autoritatea să se expună în fond asupra petiției, or, conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămât este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Iar, conform art.10 alin. (3) al Legii nr. 982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informație, orice persoană care solicită acces la informații în

conformitate cu prezenta lege este absolvită de obligația de a-și justifica interesul pentru informațiile solicitate.

Totodată, instanța de recurs accentuează că instanța ierarhic inferioară a omis să se expună asupra pretenției lui Iurie Grecu privind constatarea nulității răspunsului nr.65 din 02 martie 2020.

De altfel, instanța de recurs observă că instanța ierarhic inferioară n-a stabilit ce tip de acțiune a înaintat Iurie Grecu.

În conformitate cu prevederile art. 206, alin. (1) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare);

b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare);

c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare);

d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau

e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Conform art. 211, alin. (1), lit. e) din Codul administrativ în cererea de chemare în judecată se indică pretențiile reclamantului.

În speță, se atestă că Iurie Grecu a solicitat recunoașterea vătămării unui drept, solicitare, care nu se încadrează în prevederile art. 206 alin. (1) din Codul administrativ, dar care ar fi o pretenție subsecventă la acțiunea în obligare.

Din conținutul art. 231 alin. (2) în colaborare cu art. 219 alin. (1) și (2) din Codul administrativ rezultă că instanța de apel era obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu, totodată să depună eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, inclusiv concretizarea pretențiilor din acțiune.

Astfel, instanța de apel, în temeiul art. 213 din Codul administrativ, urma să-i stabilească lui Iurie Grecu un termen pentru înlăturarea neajunsurilor și anume să-și concretizeze pretențiile, prin prisma art. 206 alin. (1) din Codul administrativ.

În aceste circumstanțe completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că pretenția privind recunoașterea vătămării dreptului de acces la informație prematur a fost declarată inadmisibilă de către instanța de apel, or, urma să-i fie acordat lui Iurie Grecu un termen pentru a-și concretiza pretențiile în sensul prevăzut de art. 206, alin. (1) Cod administrativ.

Prin urmare, în cazul stabilirii tipului acțiunii instanța se va putea expune și asupra pretenției privind repararea prejudiciului moral, care potrivit art. 21, alin. (3) din Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000, constituie o încălcare a dreptului de acces la informații și prin prisma art. 23 alin. (1) acest drept poate fi apărut direct în instanța de contencios administrativ.

Astfel, Curtea de Apel Bălți, declarând inadmisibilă acțiunea, a adus atingere dreptului lui Iurie Grecu la un proces echitabil, consfințit în articolul 6 § 1 din Convenție. Or, principiul liberului acces la justiție presupune posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a-l utiliza în formele și în modalitățile prevăzute de lege.

În acest context, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reamintit în jurisprudența sa constantă că art. 6 § 1 garantează fiecărei persoane dreptul ca o instanță să se pronunțe cu privire la orice încălcare a drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil. Limitările impuse de legislația națională nu pot restrânge accesul liber pentru un justițiabil astfel încât dreptul său la o instanță să fie afectat în însăși substanța sa (cauza Faimblat v. România, hotărârea din 13 ianuarie 2009).

Dat fiind faptul că instanța de apel neîntemeiat a constatat inadmisibilitatea acțiunii depuse de Iurie Grecu, nu a stabilit tipul acțiunii și nu a judecat cauza în fond, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată, or, lichidarea încălcărilor admise de către instanța de apel nu este posibilă în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs.

În conformitate cu art. 247, art. 248, alin. (1), lit. d) și alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de către Iurie Grecu.

Se casează decizia din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, emisă în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Iurie Grecu împotriva consilierului local al s. Ciuciulea, r-nul Glodeni Nicolae Lefter, secretarului interimar al Consiliului local Vera Boghiu, Primarului s. Ciuciulea Ilie Calistru și Primăriei s. Ciuciulea, r-nul Glodeni privind constatarea nulității răspunsurilor, constatarea faptului îngădirii accesului la informație, sancționarea pârâților și repararea prejudiciului moral cauzat, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh

Nicolae Craiu

Nina Vascan